

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye’de son dönemde derinleşen hayat pahalılığı ve yüksek enflasyonun tetiklediği sosyo-ekonomik süreçler, toplumsal yapımızın temel direklerini sarsan çok boyutlu bir kriz ortamı yaratmıştır. Alım gücündeki düşüş ve ekonomik belirsizliklerin yanında yaşanan kültürel ve toplumsal değişimler; aile kurumundan bireysel ruh sağlığına, gençliğin geleceğe bakışından toplumsal güven bağlarına kadar geniş bir alanda yapısal bir tahribata yol açmıştır. Çok boyutlu sosyo-ekonomik değişimlerin neden olduğu bu toplumsal sorunların, demografik dönüşümün ve sosyal risklerin tüm boyutlarıyla analiz edilmesi, vatandaşlarımızın refahını koruyacak bütüncül stratejilerin belirlenmesi amacıyla Anayasamızın 98’inci TBMM İçtüzüğü’nün 104 ve 105’inci maddelerine dayanarak Meclis Araştırması açılmasını saygılarımla arz ederim.

18.02.2026

Mesut Doğan

Yeni Yol

Ankara Milletvekili

GEREKÇE:

Türkiye’de son yıllarda ivme kazanan enflasyonist baskılar ve hayat pahalılığı, toplumun yalnızca ekonomik refahını değil, sosyolojik ve psikolojik bütünlüğünü de tehdit eder boyuta ulaşmıştır. Ekonomik istikrarsızlık; bireysel borçlanmadan aile yapısına, bağımlılık oranlarından demografik dönüşüme kadar pek çok alanda yapısal bir kırılmaya yol açmaktadır.

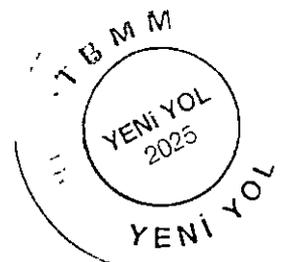
Ekonomik darboğaz ve borçlanma sarmalı vatandaşların bireysel yaşamlarını doğrudan etkilemektedir. Vatandaşlarımızın alım gücünün erimesi, temel ihtiyaçların dahi borçlanarak karşılandığı bir tabloyu beraberinde getirmiştir. Kişi başına düşen ortalama borç tutarının bir yılda 86 bin TL’den 123 bin 124 TL’ye yükselmesi (%42,6 artış) ve borçlu sayısının 43 milyona dayanması, toplumun geniş bir kesiminin finansal sürdürülebilirlik sınırını aştığını göstermektedir. Bu tablo, icra dairelerindeki dosya sayısının 32,7 milyonu aşması ve sadece bir yılda 120 binden fazla esnafın kepenk kapatmasıyla somutlaşan derin bir ekonomik tikanıklığa işaret etmektedir.

Ekonomik stresin oluşturduğu baskılar ile birlikte milli ve manevi değerlerimizin nesillere aktarılmasında yaşanan aksaklıklar, toplumsal dayanışma ruhunu zayıflatarak yerine ahlaki bir dejenerasyonu ve bireysel bir savrulmayı getirmiştir. Son 20 yılda boşanma oranlarındaki %89’luk keskin artış ve çekirdek aile oranının %38’e gerilemesi, toplumun en güvenli kalesi olan ailenin kuşatma altında olduğunu kanıtlamaktadır. 2024 itibarıyla her beş haneden birinin tek kişiden oluşması, manevi bağların zayıfladığı bir "yalnızlaşma ve yabancılaşma" krizini önümüze koymaktadır.

Öte yandan mevcut sosyo-ekonomik iklim, ülkenin demografik geleceğini de ipotek altına almaktadır. Toplam doğurganlık hızının 1,51 ile yenilenme eşiğinin çok altına düşmesi ve nüfus artış hızının %1,1'e gerilemesi, toplumun yaşlanma ve yerinde sayma tehlikesiyle karşı karşıya olduğunu belgelemektedir. Eğitim sistemimizin nitelikten ziyade niceliğe odaklanması, genç nesillerin medeniyet tasavvurundan kopmasına ve kimlik karmaşası yaşamasına neden olmuştur. 15-24 yaş grubundaki gençlerin %22,9'unun ne eğitimde ne istihdamda yer alması, ciddi bir boşluk ve amaçsızlık doğurmaktadır. Bu boşluk; madde bağımlılığı kullanım yaşının 12'ye düşmesini ve bağımlı sayısının 15 milyona yaklaşmasını beraberinde getirerek, evlatlarımızı illegal yapıların ve kötü alışkanlıkların hedefi haline getirmektedir.

Hızlı ve plansız kentleşmenin getirdiği sosyolojik dönüşüm ve sosyal denetim mekanizmalarının yokluğu, suç oranlarını ve asayiş sorunlarını tırmandırmıştır. Bireyin kalabalıklar içinde yalnızlaşması; antidepressan kullanımının 71,5 milyon kutuya çıkması ve intihar vakalarının 2002'den bu yana dramatik bir artışla 4.460'a ulaşmasıyla sonuçlanan bir ruhsal çöküntü yaratmıştır. Özellikle genç kuşaktaki bu sarsıntı, toplumsal geleceğimiz adına ciddi bir uyarı sinyalidir. İntihar oranlarının yüz binde 3,5'ten 5,2'ye yükselmesi, toplumsal cinnet ve çaresizlik eşiğinin aşılmakta olduğunu göstermektedir. Bu karanlık tablo, madde bağımlılığı yaşının 12'ye kadar düşmesi ve bağımlı sayısının 15 milyona yaklaşmasıyla çok daha vahim bir güvenlik sorununa dönüşmektedir.

Yukarıda arz edilen tüm bu yapısal ve toplumsal sorunların nedenlerinin araştırılması, toplumsal dokudaki tahribatın durdurulması ve çözüm yollarının ivedilikle belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılması elzem görülmektedir.

MİLLETVEKİLİ ADI SOYADI	SEÇİM BÖLGESİ	İMZA
SADULLAH KISACIK	ADANA	
İDRİS ŞAHİN	ANKARA	
MESUT DOĞAN	ANKARA	
SADULLAH ERGİN	ANKARA	
ŞERAFETTİN KILIÇ	ANTALYA	
CEMALETTİN KANİ TORUN	BURSA	
MEHMET ATMACA	BURSA	
SEMA SİLKİN ÜN	DENİZLİ	
ERTUĞRUL KAYA	GAZİANTEP	
NECMETTİN ÇALIŞKAN	HATAY	
BÜLENT KAYA	İSTANBUL	
ELİF ESEN	İSTANBUL	
HASAN KARAL	İSTANBUL	
MEDENİ YILMAZ	İSTANBUL	
MUSTAFA KAYA	İSTANBUL	
BİROL AYDIN	İSTANBUL	
MUSTAFA BİLİCİ	İZMİR	
MEHMET EMİN EKMEN	MERSİN	
SELÇUK ÖZDAĞ	MUĞLA	
MEHMET KARAMAN	SAMSUN	

